

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASIYA ÖNSÖZ.....	7
ÖNSÖZ.....	9
İÇİNDEKİLER	11
KISALTMALAR	17
GİRİŞ.....	19

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK HUKUKUNDA VE MUKAYESELİ HUKUKTA ACENTELİK KURUMU, ACENTE KAVRAMI, UNSURLARI VE BENZER HUKUKİ KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI

I.	TÜRK HUKUKUNDA VE MUKAYESELİ HUKUKTA ACENTELİK KURUMUNUN DÜZENLENMESİ.....	21
	A. 1986/653 Sayılı Avrupa Birliği Yönergesinde	21
	B. Alman Hukukunda	22
	C. İsviçre Hukukunda.....	23
	D. İtalyan Hukukunda	24
	E. İngiliz Hukukunda.....	24
	F. Türk Hukukunda.....	25
II.	ACENTE KAVRAMI VE UNSURLARI	26
	A. Acente Kavramı	26
	B. Acentenin Unsurları	29
	1. Bağımsızlık.....	29
	2. Faaliyetin Bir Sözleşmeye Dayanması	31
	3. Faaliyetin Süreklilik Göstermesi ve Meslek Edinilmiş Olması.....	32
	4. Ticari İşletmeyi İlgilendiren Sözleşmelere Aracılık Edilmesi veya Bunların Müvekkil Adına Yapılması.....	35
	5. Acentelik Faaliyetlerinin Belirli Bir Yer veya Bölgede Gerçekleştirilmesi	40
	C. Acentelik Sözleşmesinin Kurulması ve Şekli.....	41
	D. Acentelik Sözleşmesinin Hukuki Niteliği ve İlişkiye Uygulanacak Hükümlerin Tespiti.....	46
	1. Hukuki Niteliği	46
	2. Uygulanacak Hükümlerin Tespiti	52

3.	Acentelik Hakkındaki Hükümlerin Uygulama Alanı	55
a.	<i>Sözleşmeleri Yerli veya Yabancı Tacir Hesabına ve Kendi Adına Yapmaya Sürekli Olarak Yetkili Bulunanlar</i>	56
b.	<i>Türkiye Cumhuriyeti İçinde Merkez veya Şubesi Bulunmayan Yabancı Tacirler Ad ve Hesabına Ülke İçinde İşlemlerde Bulunanlar</i>	57
III.	ACENTE TÜRLERİ	58
A.	Faaliyet Türlerine Göre Acenteler	59
1.	Mal Acentesi.....	59
2.	Sigorta Acentesi.....	60
3.	Seyahat Acentesi	64
4.	Gemi Acentesi.....	66
5.	Aracı Kurum Acentesi.....	68
6.	Taşıma İşleri Acentesi	71
7.	Diğer Türler	72
B.	Hukuki Görünümlerine Göre Acenteler.....	73
1.	Tek Firma Acentesi - Çok Firma Acentesi.....	73
2.	Bölge Acentesi.....	77
3.	Yan Meslek Acentesi.....	78
4.	Tali (Alt) Acente	82
a.	<i>Gerçek Tali (Alt) Acente</i>	82
b.	<i>Gerçek Olmayan Tali (Alt) Acente</i>	84
IV.	ACENTELİK SÖZLEŞMESİNİN DİĞER BENZER HUKUKİ KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI	85
A.	Simsarlık Sözleşmesi ile Karşılaştırılması	85
B.	Komisyonculuk Sözleşmesi ile Karşılaştırılması	90
C.	Tek Satıcılık Sözleşmesi ile Karşılaştırılması	93
D.	Franchise Sözleşmesi ile Karşılaştırılması	96

İKİNCİ BÖLÜM

ÜCRET KAVRAMI, ACENTENİN TEMEL HAKKI OLAN ÜCRET HAKKI VE ACENTENİN HAPİS HAKKI

I.	GENEL OLARAK.....	101
II.	TANIM	103
III.	ÜCRETİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	105
IV.	ÜCRET TÜRLERİ	107
A.	Sözleşmelere Aracılık veya Bunları Akdetme Karşılığında Ödenen Ücret	107
B.	İlave Ücret.....	108
C.	Diğer Ücret Türleri.....	109

V.	MUKAYESELİ HUKUKTA DURUM.....	111
A.	1986/653 Sayılı Avrupa Birliği Yönergesinde	111
B.	Alman Hukukunda	111
C.	İsviçre Hukukunda.....	113
D.	İtalyan Hukukunda	113
E.	İngiliz Hukukunda.....	114
VI.	ACENTENİN ÜCRETE HAK KAZANMASI.....	115
A.	Acentenin Aracılık Ettiği veya Akdettiği Sözleşmelerden Doğan Ücret Hakkı.....	115
1.	Genel Olarak	115
2.	Acentelik Sözleşmesinin Devamı Sırasında Acentenin Ücrete Hak Kazanması.....	116
a.	İşlemin Kurulması.....	116
b.	Acentenin Kendisiyle İşlem Yapması Halinde Ücret Hakkı.....	123
c.	Ücrete Hak Kazandıran İşlemler.....	124
aa.	Acentenin Çabasından Kaynaklanan İşlemler	126
bb.	Acentenin Aynı Nitelikteki İşlemler için Müvekkiline Kazandırdığı Üçüncü Kişilerle Kurulan İşlemler	130
3.	Birden Fazla Acentenin İşlemin Kurulmasına Katkısı Nedeniyle Ücret Hakkı	135
a.	Ard Arda Faaliyette Bulunan Acenteler Bakımından	136
b.	Birlikte Faaliyette Bulunan Acenteler Bakımından.....	136
c.	Tali Acentelerin Ücret Talep Etme Hakkı.....	140
B.	Acenteye Belli Bir Bölgenin veya Müşteri Çevresinin Tahsis Edilmiş Olması Nedeniyle Ücret Hakkı Kazandıran İşlemler.....	141
C.	Acentelik İlişkinin Bitiminden Sonra Kurulan İşlemler İçin Ücret .	152
1.	Genel Olarak	152
2.	Acentelik İlişkinin Bitiminden Sonra Acentenin Ücrete Hak Kazanma Koşulları.....	154
a.	Acentenin Çabası	154
b.	Üçüncü Kişinin Önerisinin Acentelik İlişkinin Bitiminden Evvel Ulaşması.....	158
D.	Ücretin Paylaşılması.....	161
E.	Acentenin Tahsil Ücreti	163
F.	Acentenin Dükrüar Ücreti.....	168
G.	Acentenin Ücret Hakkının Doğumu.....	174
1.	Genel Olarak	174
2.	İşlemin Yerine Getirilmesi Halinde Ücret Hakkı	177
3.	Üçüncü Kişinin İşlemi Yerine Getirmemesi Nedeniyle Ücret Hakkının Düşmesi.....	183

4.	Müvekkil Tarafından Sözleşmeden Doğan Edimlerin Yerine Getirilmemesi veya Sözleşmede Öngörüldüğü Şekilde Yerine Getirilmemesi Halinde Ücret Hakkı.....	187
5.	Müvekkile Yüklenemeyen Sebeplerle Sözleşmenin İfa Edilmemesi Halinde Acentenin Ücret Hakkının Düşmesi	190
H.	Acentenin Ücretinin Ödenme Zamanı.....	195
İ.	Acentenin Ücreti ile İlgili Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı.....	200
1.	Genel Olarak.....	200
2.	Acentenin Bilgi Alma Hakkı	202
3.	Acentenin Defter Kayıtlarının Suretlerinin Gönderilmesini Talep Hakkı	204
4.	Acentenin İnceleme Hakkı.....	208
J.	Acentenin Ücret Miktarının Belirlenmesi	213
1.	Genel Olarak.....	213
2.	Ücretin Anlaşma Yolu ile Belirlenmesi	214
3.	Ücretin Mevzuatla veya Mevzuatın Verdiği Yetkiye Dayanarak Kamu Otoritelerince Belirlenmesi	217
4.	Ücretin Ticari Teamüle Göre Belirlenmesi.....	218
5.	Ücretin Asliye Ticaret Mahkemesince Belirlenmesi	220
K.	Ücret Miktarının Hesaplanması Esasları	221
1.	Ücret Miktarının Bedel Üzerinden Hesaplanması.....	221
2.	Sürekli Borç Doğuran Sözleşmelerde Ücret Miktarının Hesaplanması	225
a.	Genel Olarak.....	225
b.	Belirli Süreli Sözleşmelerde Durum.....	226
c.	Belirsiz Süreli Sözleşmelerde Durum.....	227
d.	Acentelik İlişkinin Sona Ermesi Halinde Ücret Hakkı	228
VII.	ACENTENİN ÜCRETİNİN ÖDENMEMESİ VE HAPİS HAKKI	230
A.	Genel Olarak.....	230
B.	Hapis Hakkının Konusu.....	233
C.	Acentenin Hapis Hakkını Kullanabilmesinin Koşulları.....	234
1.	Olumlu Koşullar	234
2.	Olumsuz Koşullar	236
D.	Hapis Hakkının Hükümleri	238
E.	Hapis Hakkının Sona Ermesi	239
VIII.	ACENTENİN TAKAS HAKKI	239

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SİGORTA ACENTELEİ VE SİGORTA ACENTELEİİNİN ÜCRET HAKKI

I.	SİGORTA ACENTELEİ.....	241
A.	Genel Olarak.....	241
B.	Sigorta Acentesi Kavramı ve Özellik Arz Eden Durumlar.....	243
II.	SİGORTA ACENTESİ TÜRLERİ.....	250
III.	SİGORTA ACENTESİNİN ÜCRET HAKKI.....	252
A.	Ücrete Hak Kazandıran İşlemler.....	252
B.	Ücrete Hak Kazanma Zamanı	257
C.	Ücret Miktarı.....	267
D.	Ücretin Ödenme Zamanı.....	268
E.	Acentelik İlişkisinin Sona Ermesi Halinde Sigorta Acentesinin Ücret Hakkı.....	268
	SONUÇ	273
	BİBLİYOGRAFYA	283